

1. "Китаби-Деде Коркуд" эпосуна кандай эпос экенин аныктаңыз.

1. Сүйүү жөнүндө эпос
  2. Баатырдык эпос.
  3. Араб тилинде жазылган.
  4. Түрк тилдүү элдин эстелиги.
  5. Бул дүйнөлүк адабиятта сейрек кездешүүчү берметинин бири.
  6. Огуздардын жашоо образынын жана ой жүгүртүүсүнүн чагылдырылышы
- А) 2,4,1   Б) 1,3   В) 2,5,1   Г) 1,4   Е) 2,4,6

2. Бул мамлекеттин туусу көк түстөгү төрт бурчтуу кездемеден жасалган. Туунун ортосунда 32 нурлуу алтын күн түшүрүлгөн, ал эми анын астында талаа бүркүтүнүн силуэти, сол жагында улуттук мотивдердин вертикалдуу сызыгы жайгашкан. Күн, нур, улуттук мотивдер жана Бүркүт алтын түстө тартылган. Көк түс түркизмди билдирет, күн- жашоонун булагы, бүркүт- жаныбарлардын белгиси. Кайсы мамлекеттин туусу жөнүндө сөз болуп жатат?

- А) Казакстан   Б) Туркмөнстан   В) Тажикстан
Г) Кыргызстан   Д) Татарстан

3. "Бабурнама" чыгармасы кайсы жанрда жазылган?

- А) Эскерүүлөр   Б) Энциклопедия   В) Очерк
Г) Монография   Д) Лезе драма

4. Мухаммед пайгамбардын «түрк тилин үйрөнгүлө, алар узак падышачылык кылышкан» деген сөздөр менен башталган чыгарманын автору ким?

- А) Махмуд Кашгари   Б) Махтимгулу Фараги
В) Джалаладдин Менкуберди   Г) Низами Гянджеви
Д) Юнус Эмре

5. Кайсы окуянын натыйжасында кысыктар Туркиянын ички сууларына айланды? Кара деңизге чыга албаган өлкөлөрдүн аскер кемелеринин кысыктардан өтүшүнө тыюу салынган?

- А) Монтре эл аралык конференциясы   Б) Мудросс тынчтык келишими
В) Трабзон конференциясы   Г) Москва келишими
Д) Эрзинджан убактылуу жарашуусу

6. Жалалиддер кыймылына кирбейт

- А) Чыгыш Анадолуда жана Осмон империясы басып алган Азербайжан аймактарында болгон
Б) Сефевиддер мамлекетине каршы багытталган
В) Феодалдык зомбулук жана ырайымсыз эксплуатациялоого каршы багытталган
Г) Козголоңчулардын тобунун бирин Эл баатыры Кероглу жетектеген.
Д) Шах Аббас I Осмон мамлекетин Азербайжандан сүрүп чыгаруу үчүн алардын күчүн колдонууга аракет жасаган

7. "Манас" эпосунда Каныкей ким ?

- А) Идеалдуу аялдын элеси   Б) Манастын кызы
В) Терс каарман   Г) Хизр- пайгамбардын аялы
Д) Чыгарманы изилдеген

15. МК Ататүрктүн статистикасынын саясаты төмөнкүлөргө багытталган:

1. Чет өлкөлүк капиталдын активдүүлүгүн чектөөгө.
2. Өлкөдө оккупация режиминин жоюлушуна.
3. Улуттук буржуазиянын позицияларын чыңдоого.
4. Экономикалык, социалдык жана маданий чөйрөгө мамлекеттин кийлигишүүсүнүн начарлоосуна.

А) 2,3   Б) 1,3   В) 3,4   Г) 1,4   Д) 2,4

16. Себептик-тергөөчүлүк байланышты туура көрсөткөн вариантты табыңыз:

Себеп	Корутунду
1.Мудан келишимине кол коюу	Түркияда султандык бийликти жоюу
2.Мустафа Кемал жетектеген боштондук кыймылынын жеңиши	Лозанна конференциясында Түркиянын көз карандысыздыгын жана чек араларын таануу
3.Түркиядагы халифатынын жоюлушу	Араб мамлекеттери менен мамилени бузулушу
4.Баскынчыларды өлкөдөн М. Кемалдын кууп чыгуусу	Антанттардын «Чыгыш маселесин» чече албагандыгы
5 Саудабад пактына кол коюу	Экинчи дүйнөлүк согуштун алдында Түркиянын бейтараптуулугунун орношу

А) 2.4.5   Б) 2.3.5   В) 1.4.5   Г) 1.3.4   Д) 1.3.5

17. ТҮРКСОЙ уюмуна кирбейт:

- А) Уюмдун пайдубалы 1992-жылы июнда Стамбулда алты түрк мамлекетинин маданият министрлеринин жолугушуусунда түптөлгөн.
- Б) Мекеме түрк мамлекеттеринин маданият министрлеринин туруктуу кеңеши тарабынан 1992-жылы декабрда Бакуда өткөн жыйында ТҮРКСОЙ деп аталган.
- В) Азербайжан жана Түркия жетекчилигинин саясий эрки менен шартталган иш-аракеттердин натыйжасында Азербайжан Республикасы ТҮРКСОЙ эл аралык маданий кызматташтык уюмунун негиздөөчүлөрүнүн бири болуп калды.
- Г) 1993-жылы 12-июлда Азербайжан жана Түркия мамлекеттеринин өкүлдөрү сегиз беренеден турган “ТҮРКСОЙ ишмердигинин түзүмү жана принциптери жөнүндө келишимге” кол коюшту.
- Д) Саясий жана руханий-гуманитардык интеграция ТҮРКСОЙдун негизги каражаттарынын ошондой эле маанилүү багыттарынын бири болуп саналат.

18. Түрк дүйнөсүнүн көрүнүктүү ойчул-философу Жусуп Баласагындын “Кут алчу билим” эмгегине тиешеси жок:

- А) китепте өз ордун тапкан бардык суроолор 4 улуу жана бекем негизде курулган: адилеттик; бакыт; акыл-эс; сарамжалдуулук жана тагдыр.
- Б) чыгармада Күнтууду-адилеттин, Айтолду-бакыттын, Акдилмиш-акылдын, Өткүрмүш-тагдырдын символу.

В) чыгармада образдарга байланышкан тапшырмалардын баары түрк ысымы менен берилген.

Г) Күн өзүнүн формасын, жарыгын өзгөртпөгөн сыяктуу Күнтуудунун акыйкат «жарыгы нуру» да өзгөрбөс..

Д) чыгармада башкаруучу жана коом, адам жана дүйнө, адам жана түбөлүк дүйнөнүн көйгөйлөрү биринчи орунга чыгып, коомду адилеттүү башкаруу жөнүндө түшүнүк кеңейет.

19. Түрк дүйнөсүнүн көрүнүктүү жазуучусу Чыңгыз Айтматовду эмне себептен адабият тармагында психологиялык портреттин устаты деп атаган?

А) анын чыгармаларынын каармандары рухий жактан күчтүү, боорукер, активдүү адамдар болгон.

Б) катардагы турмуштук окуяны глобалдык деңгээлге көтөрүүгө, ойдун бийик чокусуна кароого жетишкен.

В) сүрөттөгөн кубулуштардын маңызын, философиясын көргөн жана көрсөтө билген.

Г) доордун курч философиялык, этикалык жана социалдык көйгөйлөрүнө токтолгон.

Д) чыгармаларында адам мүнөзүнүн сезимталдыгын көркөм боёк аркылуу чеберчилик менен сүрөттөп берген.

20. XX кылымдын 80-жылдарында Казакстанда саясий аренага чыккан «Неведа-Семей» антиатомдук жүрүшү казак коомунун өнүгүүсүнүн жаңы этабын түшүндүргөн. Бул жүрүштү ким башкарган?

А) көрүнүктүү жазуучу Олжас Сулейменов

Б) жаш демократ Кайрат Рыскулбеков

В) Жазуучу Чыңгыз Айтматов

Д) саясатчы С. Кубасов

Е) Биринчи катчы Д. Кунаев

21. Чанаггал согушуна тиешеси жок?

А) Осмон мамлекетине таандык кысыктар стратегиялык жактан Антанта мамлекеттери үчүн эң ыңгайлуу мүмкүнчүлүк деп эсептелген.

Б) кысыктарды алуу менен алардын максаты Германия менен Осмондук Түркияны бири-биринен обочолонтуу болгон.

В) Стамбулду алуу менен Осмон түрктөрүнүн Кара деңиздеги үстөмдүгүн биротоло токтотуу максаттарынын бири болгон.

Д) Стамбулдун алынышынын эң чыныгы дарбазасы болгон Дарданелдин коопсуздугу 1914-жылдын августунан бери көзөмөлгө алынган.

Е) 1915-жылы 28-январда Улуу Британия Америка Кошмо Штаттары кошулган Осмон мамлекети менен согушуу чечимин кабыл алган.

22. Азербайжанда туулган, Өзбекстанга сүргүнгө айдалган белгилүү жазуучу ким болгон?

А) Максуд Шейхзаде

Б) Боту

В) Абдулла Кадыр

Г) Усман Насир

Д) Халид Саид Ходжаев

29. Таблицадагы кайсы окуялардын сандардын тизилиши өзгөрүүдө бул окуялардын бардыгынын туура хронологиялык ыраттуулугун аныктоого болот?

1 Ата түрк тарабынан Анкарада Түркия Улуу Улуттук жыйындын жаңы парламентинин түзүлүшү
2 Азербайжан мамлекеттик гербинин бекитилиши
3 Казакстандын мамлекеттик көз карандысыздыгынын жарыяланышы
4 Хива и Шуша шаарларынын ортосунда «бир тууган шаарлар» жөнүндө келишимге кол коюу

А) 2 жана 4

Б) 1 жана 3

В) 2 жана 3

Г) 1 жана 2

Д) 1 жана 4

30. Төмөнкү айтылган сүйлөмдөрдө ким жөнүндө сөз болуп жатат?

1. Түрк дүйнөсү адамзат маданиятына тартуулаган көрүнүктүү инсандардын арасында атактуу суфий акыны жана ойчул

2. 63 жашында үйүнүн алдына терең кудук казып жатат

3. Ал 1167-жылы каза болгон.

А) Юнис Эмре

Б) Ахмед Ясави

В) Ходжа Насреддин

Г) Алишер Навои

Д) Махтимгулу Фараги